

Egy szegedi gyáros harmadfél hónapos útja a háborús Törökországban.

(Saját tudósítónktól.) Pálffy Dániel szegedi gyártulajdonos a török kormány meghívására két és fél hónap előtt Castamoniba utazott, hogy ottan a castamoni kormányzó-ság kívánságára egy hatalmas kendergyár létesítéséről tanácskozzék és a gyártelephez szükséges gépek előállítására vonatkozólag javaslatot tegyen. Pálffy Dániel hétfőn este érkezett haza törökországi útjáról és a *Dél-magyarország* munkatársának a következő érdekes nyilatkozatban számolt be tapasztalatairól.

— A castamoni kormányzóság kívánságára a török kormány meghívott, hogy személyesen utazzam le Törökországba és egy nagy kenderkikészítő telep és gyár részére az alkalmas területeket kiválasszam és ajánlatot tegyek a gyár egész kiépítésére a legmodernebb technika felhasználásával. Közel két és fél hónap előtt kezdtem meg a fárasztó utat, amely igen nehéz és terhes volt. Az időnek java részét utazással kellett eltöltönöm és ami főleg kellemetlen, legalább 30 napig kocsin utaztam. A balkáni vasúttal indultam utnak és ezen mentem egészen Konstantinápolyig. Konstantinápolytól kezdve az anatóliai, vagyis a bagdadi vasutat használtam, amelynek egyik szárnyvonalán utaztam egész Angoráig. Angorától egy héten keresztül kocsin kellett haladnom, amíg Castamonába értem. Itt sem lehetett azonban hosszabb ideig megpihennem, mert nyomban hozzá kellett látni azoknak a terepeknek felkereséséhez, amelyeken a kendergyárat akarják létesíteni. Castamonából az utazás ismét kocsin 8–10 napot vett igénybe és ugyanennyi időt töltöttem visszafelé is kocsin.

— A küldetésemre vonatkozólag csak jót mondhatok. A törökök igen kedvezően fogadtak, különösen amikor megtudták, hogy magyar vagyok. Általában a magyar iránt igen nagy rokonszenvvel viselkednek és a saját állításuk szerint sokkal jobban szeretnek bennünket, mint a némeleket, vagy bármely más szövetségesünket. Konstantinápolyban valóságos magyar kolóniát találtam. Már amikor a kereskedelmi miniszternél jelentkeztem, helyettesében egy ismerőst találtam, aki Szegeden járt egyszer tanulmányúton és itt a gyáramban is megfordult. Ott volt Torday Imre is, a szegedi felsőipariskola volt igazgatója, továbbá Lukács Imre, aki je-

lenleg a konstantinápolyi felsőipariskola igazgatója és azelőtt Szegeden volt a tanára az itteni felsőipariskolának. Azután a kereskedelmi minisztérium egyik iparfelügyelője, Durand Félix szintén Konstantinápolyban van, mint törökországi ipari felügyelő. Itt nagyon szívesen fogadtak és az ügyet, melyben jártam, buzgón felkarolták. Két hetet töltöttem Konstantinápolyban a legjobb impressziók mellett.

— Az általános drágaságra vonatkozólag azonban kell egy-két megjegyzést tennem, mert az túlhaladja még a mi igen sajnálatos háborús tapasztalatainkat is. Az első furcsaság már mindjárt megérkezésem után felkeltette figyelmemet. A vasúttól a szállodáig vivő kocsinak 66 koronát kellett fizetnem, noha az egész út nem tartott tovább tíz percnél. Az élelmiszerek drágasága azonban még ennél is aránytalanabb. Egy üres tea 15–20 koronába kerül. Teát azonban ez a kótválék sohasem látott, hanem szártott hársfalevélből van elkészítve és hozzá egy darab cukrot adnak. Naponta az ebéd és vacsora 150–200 koronába került, azonban sohasem kaptam annyit enni, hogy jól lakhattam volna. A lakás is ürhetetlen drága, de az élelmiszerezsúrhoz képest némileg mégis érthető. Szállodában szobát egyáltalán nem lehet kapni, annyiira tulzsáft a főváros és az idegenforgalom folyton emelkedőben van. Az ipari cikkeknek is horribilis árak van, sok szükséges cikket azonban nem lehet kapni. Ez annál feltűnőbb, mert mielőtt Konstantinápoly volt a legolcsóbb főváros. A kisebb városokban is nagy a drágaság, de azért nem közelíti meg a konstantinápolyi árakat.

— Két heti konstantinápolyi tartózkodás után Castamoniba mentem, ahol szintén a törökök kiváló vendégszeretetét és a magyarok iránt táplált szimpátiáját élveztem. Az ottani kerületi kormányzó kijelentette, hogy török ifjakat ipari tanulmányuk folytatása és befejezése céljából Magyarországra fog küldeni és első sorban Szegedre fognak ezek jönni, ahol feladatuk lesz a magyar nyelv tökéletes elsajátítása is.

— Feladatomból elvégzése után tértem vissza. A tervek teljesen elkészültek és most a török kormány végleges elhatározását várom, amely minden valószínűség szerint kedvező lesz.

mozgási képe elég élénk. Idegenforgalma a korlátozott vasúti forgalom mellett is jelentős. A környékből különösen sokan keresik fel a szegedi picot abban, a hitben, hogy itt, a nagy városban mégis csak lehet kapni valamit.

Lehet.

Arany Károly ékszerész mondja, hogy a karácsonyi üzleti forgalma ép olyan jelentős, mint a régi években. Vásárlói között az új, vagyonhoz jutott osztály, termelők, jelentkeznek leginkább. Azonban az uriosztály is épen úgy beszerzi a luxusdolgait, mint azelőtt. A katonák szintén keresik az ékszerárakat.

Tóth Péter cég szerint a nagy kereslet fűszer és egyéb háztartási árukban megvan. Azonban a készlet fogyófélben mindenből s a pótlásról gondoskodni alig lehet. A közönséget úgy iparkodnak kielégíteni, hogy mindenkinek jusson a meglevő készletekből valami.

Paral Pál cég előadása szerint a hentesárakban sokat szenved a közönség. Zsir, szalonna elegendő nem jöhet a piacra. A napról-napra történő vágások azonnali elfogyanak. Így füstölt hus, szalona árukat raktárkészletre egyáltalánban eltenni nem lehet. A most már nagyban folyó háztartási sertésvágások nem éreztetik hatásukat, nem enyhítik a piacon mutatkozó hiányokat.

A cukrászok nem panaszkodnak. Nekik csak a cukor készletük kevés. Közönségük van bőven. Így ők is szenvednek. És áruhiányról panaszkodnak az uridivatüzletek, a szabók, a rövidárusok, sőt az ocskások is. A karácsonyi vásárlások azonban folynak a városban, dacára a méregdrágaságnak és áruhiánynak. Az ünnepi meglepetések készülnek s ha nem is lehet teljes a kereskedők öröme, a közönség mégis boldogabb karácsonyt ül, mint egy évvel ezelőtt, mivel meg van a hitünk már arra, hogy jövő ilyenkorra a békekesség révébe jutunk.

POLITIKAI HIREK.

— Budapesti tudósítók telefonjelentése. —

(Wekerle Bécsben.) Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök kedden délelőtt hivatalos ügyeket intézett el Bécsben. Ezt megelőzőleg tanácskozott gróf Czernin külügyminiszterrel. Csütörtökön a miniszterelnök fontos értekezleteken vesz részt és előreláthatóan csütörtök este érkezik vissza Budapestre.

A Magyar Tudósító jelenti Bécsből: Wekerle ma délelőtt több rendbeli tanácskozást tartott. Hat órakor a Magyar Házban fogadta Landwehr tábornokot, a közös élelmezési bizottság elnökének látogatását. Csütörtökön délután visszautazik Budapestre.

(A hadügyi albizottság ülése.) Bécs, december 18. A delegációk hadügyi albizottsága délután 4 órakor báró Tallián Béla elnöklésével ülést tartott, amelyen a magyar kormány részéről Wekerle miniszterelnök, gróf Zichy Aladár, báró Szurmay Sándor és

A szegedi üzletek Karácsony előtt.

— Kevés az áru mindenből. —

(Saját tudósítónktól.) A közelgő karácsonyi ünnepekkel kapcsolatban figyelemmel kísérik Szeged kereskedelmi és üzleti életének mozzanatait. Az emberek szükséglete a háború negyedik évében nagyobb, mint a béke idején volt. Lassankint kifognak a használatban volt készletek, pótlásra szorulnának a pótlásra azonban csak kevés áruódózet van. A luxusárak az egyedüliek, amelyekből a közönség bőven vásárolhat. Pamut, len, vászon, fűszer, élelmiszer és egyéb háztartás-

beli cikk már alig és igen korlátozott mennyiségben kerül a piacra. A szegedi kereskedők panaszja természetesen általános az áruhiányra és sok cég valóban csak a cégfentartása végett tartja nyitva az üzletét.

Pénzhiányról Szegeden nem lehet beszélni. Pénz van és vásárlási kedv van, a közönség üzletről-üzletre jár felkutatni a szükségleti cikkeket és az alku ma már ismeretlen. Törülve van az üzleti életből. Mindenki fizeti azt, amit az áruért kérnek. A város

A védjegy.

A világ legdrágább, de egyszersmind legjobb szívarkahüvelye:

„Modiano clubspecialité“

Vigyázat! Utánzatok vannak forgalomban! Sodorni való papir ára 30 fillér.